

Sveučilište u Rijeci

Fakultet dentalne medicine

Kolegij: Javno zdravstvo

Voditelj: Prof. dr. sc. Stjepan Špalj

Katedra: Katedra za ortodontiju

Studij: Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij Dentalna medicina

Godina studija: 4

Akadska godina: 2024./2025.

IZVEDBENI PLAN KOLEGIJA

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Voditelj predmeta:

Prof. dr. sc. Stjepan Špalj

Suradnici:

Nasl. doc. dr. sc. Vladimir Mozetič

Dr. sc. Martina Brumini

Dr. sc. Martina Žigante

Matea Badnjević, dr. med. dent.

Doris Šimac, dr. med. dent.

Kolegij **Javno zdravstvo** je obvezni kolegij na četvrtoj godini integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Dentalna medicina i sastoji se od **15 sati predavanja** i **15 sati vježbi**, ukupno 30 sati (**2 ECTS**). Kolegij se izvodi u u predavaonicama, praktikumima te putem e-kolegija na platformi Merlin i MS Teams.

Cilj kolegija je upoznati studente s konceptima oralne epidemiologije, javnog zdravstva, oralnozdravstvene politike i ekonomike.

Sadržaj kolegija je sljedeći:

Djelokrug javnog zdravstva i oralne epidemiologije

Morbiditet i epidemiološki indikatori oralnih bolesti, stanja i zdravlja.

Biopsihosocijalni model bolesti - zdravlje, bolest i kvaliteta života

Javnozdravstvene intervencije

Dentalna zaštita specifičnih skupina pučanstva

Planiranje dentalnih javnozdravstvenih intervencija i promocija oralnog zdravlja

Oralnnozdravstvena politika, planiranje i financiranje javne dentalne skrbi

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi u turnusu tijekom 7. semestra. Na kraju je završni ispit.

Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti, prezentacijom javnozdravstvene teme/projekta i pristupanjem završnom ispitu stječu se 2 ECTS boda.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Savić Pavičin I, Špalj S. Javno zdravstvo i oralna epidemiologija. Jastrebarsko: Naklada Slap; 2024.

Popis dopunske literature:

1. Špalj S. Oralna epidemiologija. Rijeka: Medicinski fakultet; 2015.
2. Selimović Dragaš M i sur. Javno oralno zdravstvo. Sarajevo: Stomatološki fakultet; 2020.
3. Vehovec M i sur. O zdravstvu iz ekonomske perspektive. Zagreb: Ekonomski institut; 2014.
4. Peres MA, Antunes JLF, Watt RG. Oral epidemiology. A textbook on oral health conditions, research topics and methods. Cham: Springer; 2021.
5. Chattopadhyay A. Oral health epidemiology: principles and practice. Burlington: Jones and Bartlett Publishers; 2011.
6. Pine C, Harris R. Community oral health. Berlin: Quintessenz; 2007.
7. Burt BA, Eklund SA. Dentistry, dental practice, and the community. 7th ed. St. Louis: Saunders; 2020.
8. Evans I, Thornton H, Chalmers I, Glasziou P. Gdje su dokazi. Bolja istraživanja za bolje zdravlje. Zagreb: Profil International; 2014.

Nastavni plan:

Popis predavanja s naslovima i pojašnjenjem:

P1. Djelokrug javnog zdravstva

Ishodi učenja:

- Diskutirati djelokrug javnog zdravstva i principe oralne epidemiologije
- Raščlaniti epidemiološke termine

P2. Oralno zdravlje, bolest i kvaliteta života: definicija pojmova.

Ishodi učenja:

- Klasificirati pojmove zdravlje, bolest i kvaliteta života
- Komentirati biomedicinski i biopsihosocijalni model bolesti

P3. Epidemiološke metode u istraživanju

Ishodi učenja:

- Usporediti opažajne, analitičke i eksperimentalne metode

P4. Zdravstvena skrb utemeljena na dokazima

Ishodi učenja:

- Analizirati koncept zdravstvene skrbi utemeljene na znanstvenim dokazima i činjenicama
- Diskutirati piramidu snage znanstvenih istraživanja

P5. Indikatori oralnih bolesti, stanja, zdravlja i potrebe za terapijom

Ishodi učenja:

- Razlikovati indekse za procjenu morbiditeta
- Provoditi izračun KEP indeksa
- Primijeniti način izračuna Plak vrijednost cijelih usta
- Provoditi izračun Vrijednost gingivnoga krvarenja cijelih usta
- Koristiti indeks za analizu stanja i procjenu potrebe za terapijom.

P6. Probir

Ishodi učenja:

- Usporediti načine ranog otkrivanja bolesti
- Analizirati načine evaluacije točnosti probira
- Valorizirati prednosti i nedostatke probira.

P7. Javnozdravstvene protuepidemijske mjere

Ishodi učenja:

- Diskutirati protuepidemijske mjere na primjeru bolesti COVID-19

- Provoditi protuepidemijske mjere (prema izvoru zaraze, putevima širenja, prema osobama u riziku)
- Valorizirati prednosti i rizike cijepljenja.

P8. Rizična oralnozdravstvena ponašanja

Ishodi učenja:

- Raščlaniti utjecaj životnog stila na oralne bolesti, stanja i zdravlje
- Diskutirati povezanost prehrane, konzumacija alkohola i duhana s oralnim bolestima
- Komentirati povezanost parafunkcija s oralnim bolestima

P9. Javnozdravstvene intervencije u dentalnoj medicini

Ishodi učenja:

- Diskutirati način planiranja dentalnih javnozdravstvenih intervencija
- Analizirati mogućnosti i ograničenja dentalnih javnozdravstvenih intervencija po ciljanim populacijskim skupinama

P10. Mediji, javnost i zdravstvo

Ishodi učenja:

- Analizirati ulogu medija u izvanrednim zdravstvenim situacijama
- Diskutirati odnos medija i zdravstvenih profesionalaca.

P11. Nacionalni programi za promicanje oralnog zdravlja u Hrvatskoj

Ishodi učenja:

- Opisati piramidu mjera za promicanje oralnog zdravlja u Hrvatskoj
- Komentirati javnozdravstvene mjere u europskim zemljama i Hrvatskoj

P12. Oralnozdravstvena politika i zakonodavstvo

Ishodi učenja:

- Analizirati odnos javnog i privatnog interesa
- Kategorizirati organizaciju zdravstvenog sustava
- Raščlaniti zakonsku zdravstvenu regulativu

P13. Zdravstvena ekonomika i financiranje javne dentalne skrbi

Ishodi učenja:

- Nabrojati načine financiranja zdravstvene potrošnje
- Razlikovati načine plaćanje u zdravstvu
- Definirati "košaricu usluga" u javnoj zdravstvenoj službi dentalne medicine
- Analizirati razloge za proširenje i smanjenje „košarice usluga“

P14. Društveni kontekst – nejednakosti u oralnom zdravlju

Ishodi učenja:

- Diskutirati društvene nejednakosti i nejednakosti u oralnom zdravlju

P15. Klasifikacijski sustavi u zdravstvu

Ishodi učenja:

- Diskutirati principe Međunarodne klasifikacije bolesti i stanja

Popis seminara s pojašnjenjem:

--

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Na vježbama studenti mjere i izračunavaju indikatore oralnih bolesti, zdravlja i kvalitete života, razrađuju i prezentiraju javnozdravstvenu temu/projekt.
--

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izostati se može maksimalno 30% nastave uz opravdanje razloga. Presentacija javnozdravstvene teme/projekta i završni ispit su obavezni.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**. Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave te na završnom ispitu. Od ukupno **100 ocjenskih bodova**, student može ostvariti **50 bodova** tijekom nastave te još **50 bodova** na ispitu. Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (5-1). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**.

Studenti koji steknu od **0 do 24,9%** ocjenskih bodova od ocjenskih bodova koje je bilo moguće steći tijekom nastave kroz oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja studenata ocjenjuju se ocjenom F (neuspješan), ne mogu steći ECTS bodove i moraju ponovo upisati predmet.

Ocjenske bodove student stječe aktivnim sudjelovanjem u nastavi i izvršavanjem postavljenih zadataka.

Ocjena prezentiranog javnozdravstvene teme/projekta pretvara se u ocjenske bodove na sljedeći način:

ocjena	ocjenski bodovi
2	25
2-3	29
3	33
3-4	37
4	42
4-5	46
5	50

Tko može pristupiti završnom ispitu:

Studenti koji su tijekom nastave ostvarili **25% i više** ocjenskih bodova od ocjenskih bodova koje je bilo moguće steći tijekom nastave kroz oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja studenata.

Tko ne može pristupiti završnom ispitu:

Studenti koji su tijekom nastave ostvarili **od 0 do 24,9%** ocjenskih bodova od ocjenskih bodova koje je bilo moguće steći tijekom nastave kroz oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja studenata ocjenjuju se ocjenom F (neuspješan), ne mogu steći ECTS bodove i moraju ponovo upisati predmet.

Završni ispit je pismeni (pitanja u slobodnoj formi ili test s ponuđenim odgovorima), nosi 50 ocjenskih bodova (prolazne ocjene u rasponu od 25-50). Udio riješenosti testa množi se ponderom 0,5. Graničnik je 50% riješenosti. Kod ispita s pitanjima u slobodnoj formi ocjena se pretvara u ocjenske bodove na sljedeći način:

ocjena	ocjenski bodovi
2	25
2-3	29
3	33
3-4	37
4	42

4-5
5

46
50

Za prolaz na završnom ispitu i konačno ocjenjivanje (uključujući pribrajanje prethodno ostvarenih ocjenskih bodova tijekom nastave), student na završnom ispitu mora biti pozitivno ocijenjen i ostvariti minimum od 25 ocjenskih bodova (50%).

Ocjenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća:

A– 90-100% bodova

B – 75-89,9 %

C – 60-74,9 %

D – 50-59,9%

F – 0-49,9%

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brojni sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)

C = dobar (3)

D = dovoljan (2)

F = nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Da, na engleskom jeziku

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Nastavni sadržaji i sve obavijesti vezane uz kolegij nalaze se na e-kolegiju na platformi Merlin.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Vrijeme konzultacija:

Prof. Špalj: petak 9-10 sati

Matea Badnjević: utorak 13-14 sati

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2024. /2025. godinu)

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
9.10.2024.	P1 (14.45-15.30) On line Krešimirova 42			prof. dr. sc. Stjepan Špalj
			V1 grupe ABCD (15.30-16.15) V2 grupe ABCD (16.15-17.00) V3 grupe ABCD (17.00-17.45) Krešimirova 42	Dr. sc. Martina Brumini Dr. sc. Martina Žigante Matea Badnjević, dr. med. dent. Doris Šimac, dr. med. dent.
16.10.2024.	P2 (14.45-15.30) P3 (15.30-16.15) P4 (16.15-17.00) P5 (17.00-17.45) On line			prof. dr. sc. Stjepan Špalj
23.10.2024.	P6 (14.45-15.30) P7 (15.30-16.15) On-line Krešimirova 42			prof. dr. sc. Stjepan Špalj
			V4 ABCD (16.15-17.00) V5 ABCD (17.00-17.45) Krešimirova 42	Matea Badnjević, dr. med. dent. Doris Šimac, dr. med. dent. Dr. sc. Martina Brumini Dr. sc. Martina Žigante
30.10.2024.	P8 (14.45-15.30) P9 (15.30-16.15) P10 (16.15-17.00) P11 (17.00-17.45) On line			prof. dr. sc. Stjepan Špalj
6.11.2024.	P12 (14.45-15.30) P13 (15.30-16.15)			Nasl. doc. dr. sc. Vladimir Mozetič
			V6 ABCD (16.15-17.00) V7 ABCD (17.00-17.45) Krešimirova 42	Matea Badnjević, dr. med. dent. Doris Šimac, dr. med. dent. Dr. sc. Martina Brumini Dr. sc. Martina Žigante

13.11.2024.	P14 (14.45-15.30) P15 (15.30-16.15) On-line			Prof. dr. sc. Stjepan Špalj
20.11.2024.			V8 ABCD (14.45-15.30) V9 ABCD (15.30-16.15) V10 ABCD (16.15-17.00) V11 ABCD (17.00-17.45)	Matea Badnjević, dr. med. dent. Doris Šimac, dr. med. dent. Dr. sc. Martina Brumini Dr. sc. Martina Žigante
4.12.2024.			V12 ABCD (14.45-15.30) V13 ABCD (15.30-16.15) V14 ABCD (16.15-17.00) V15 ABCD (17.00-17.45)	prof. dr. sc. Stjepan Špalj Matea Badnjević, dr. med. dent. Doris Štimac, dr. med. dent. Dr. sc. Martina Žigante

Popis predavanja, seminara i vježbi:

	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Djelokrug javnog zdravstva	1	Krešimirova 42
P2	Oralno zdravlje, bolest i kvaliteta života: definicija pojmova	1	Krešimirova 42
P3	Epidemiološke metode u istraživanju	1	Krešimirova 42
P4	Zdravstvena skrb utemeljena na dokazima	1	Krešimirova 42
P5	Indikatori oralnih bolesti, stanja, zdravlja i potrebe za terapijom	1	Krešimirova 42
P6	Probir	1	Krešimirova 42
P7	Javnozdravstvene protuepidemijske mjere	1	Krešimirova 42
P8	Rizična oralnozdravstvena ponašanja	1	Krešimirova 42
P9	Javnozdravstvene intervencije u dentalnoj medicini	1	Krešimirova 42
P10	Mediji, javnost i zdravstvo	1	Krešimirova 42
P11	Nacionalni programi za promicanje oralnog zdravlja u Hrvatskoj	1	Krešimirova 42
P12	Oralnozdravstvena politika i zakonodavstvo	1	Krešimirova 42
P13	Zdravstvena ekonomika i financiranje javne dentalne skrbi	1	Krešimirova 42
P14	Društveni kontekst – nejednakosti u oralnom zdravlju	1	Krešimirova 42
P15	Klasifikacijski sustavi u zdravstvu	1	Krešimirova 42
	Ukupan broj sati predavanja	15	

	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1			
S2			
	Ukupan broj sati seminara		

	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1-4	Šifriranje bolesti i stanja prema desetoj reviziji Međunarodne klasifikacije bolesti i stanja Izračun prevalencije i intenziteta karijesa (KEP i SiC indeks) Izračun stupnja oralne higijene (Plak vrijednost cijelih usta) Izračun opsega gingivitisa (Vrijednost gingivnoga krvarenja cijelih usta)	4	Krešimirova 42
V5-8	Izračun stupnja parodontne bolesti (Modificirani Parodontni indeks zajednice) Izračun prevalencije i intenziteta bezubosti Izračun stupnja malokluzije i potrebe za ortodontskom terapijom (IOTN DHC)	4	Krešimirova 42
V9-12	Studentske prezentacije	4	Krešimirova 42
V13-15	Studentske prezentacije	3	Krešimirova 42
		15	
	Ukupan broj sati vježbi		

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	11.12.2024.
2.	15.1.2025.
3.	12.2.2025.
4.	12.3.2025.

Predmet				
Oblik nastave	Predavanja	Seminari	Vježbe	ukupno
Ukupni broj sati	15		15	30
Broj sati on line	13			13
postotak	87%			43%